

Θεωρία Συνόλων

Ασκήσεις
Χειμερινό Εξάμηνο 2023-2024

ΕΘΝΙΚΟ ΜΕΤΣΟΒΙΟ
ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ

Σχολή Εφαρμοσμένων
Μαθηματικών και Φυσικών
Επιστημών



6ο Φυλλάδιο

Διδάσκων:
Β. Γρηγοριάδης

Άσκηση 1. Δείξτε ότι

$$Sn = n + 1 = 1 + n \quad \text{και} \quad n \cdot 1 = 1 \cdot n = n$$

για κάθε $n \in \mathbb{N}$ χωρίς να επικαλεστείτε την αντιμεταθετική ιδιότητα των πράξεων. Στις ισότητες που αφορούν τον πολλαπλασιασμό μπορείτε να πάρετε δεδομένο ότι $0 + n = n$ για κάθε $n \in \mathbb{N}$.

Άσκηση 2 (Πρόβλημα x5.1). Δείξτε ότι ο πολλαπλασιασμός στους φυσικούς αριθμούς είναι προσεταιριστική πράξη, δηλαδή για κάθε n, m, k έχουμε

$$(n \cdot m) \cdot k = n \cdot (m \cdot k).$$

Άσκηση 3 (Πρόβλημα x5.2 - Απαιτητική). Δείξτε ότι ο πολλαπλασιασμός στους φυσικούς αριθμούς έχει την αντιμεταθετική ιδιότητα, δηλαδή για κάθε n, m έχουμε

$$n \cdot m = m \cdot n.$$

Άσκηση 4 (Πρόβλημα x5.3). Η πράξη της ύψωσης σε δύναμη ορίζεται με αναδρομή στο m ,

$$n^0 = 1, \\ n^Sm = n^m \cdot n,$$

όπου $n \in \mathbb{N}$ με $n \neq 0$.

Δείξτε ότι για κάθε n, m, k έχουμε

$$n^{m+k} = n^m \cdot n^k, \\ n^{m-k} = (n^m)^k.$$

Άσκηση 5 (Πρόβλημα x5.4). Θεωρούμε δύο συστήματα φυσικών αριθμών $(\mathbb{N}_1, 0_1, S_1)$ και $(\mathbb{N}_2, 0_2, S_2)$, και τη μοναδική συνάρτηση $\pi : \mathbb{N}_1 \rightarrow \mathbb{N}_2$ με

$$\pi(0_1) = 0_2 \\ \pi(S_1 n) = S_2 \pi(n), \quad n \in \mathbb{N}.$$

Σε κάθε σύστημα φυσικών αριθμών ορίζονται οι αντίστοιχες πράξεις της πρόσθεσης και του πολλαπλασιασμού: $+_1, \cdot_1$ και $+_2, \cdot_2$.

Δείξτε ότι η π είναι ομοιομορφισμός ως προς αυτές τις πράξεις, δηλαδή για κάθε $n, m \in \mathbb{N}_1$ έχουμε

$$\pi(n +_1 m) = \pi(n) +_2 \pi(m) \\ \pi(n \cdot_1 m) = \pi(n) \cdot_2 \pi(m).$$

Υπενθύμιση: Σταθεροποιούμε ένα σύστημα φυσικών αριθμών $(\mathbb{N}, 0, S)$ και ορίζουμε τις σχέσεις \leq , και $<$ ως εξής:

$$n \leq m \iff (\exists k \in \mathbb{N})[n + k = m]$$
$$n < m \iff n \leq m \ \& \ n \neq m,$$

όπου $n, m \in \mathbb{N}$.

Άσκηση 6.

- (i) Δείξτε ότι $n < Sn$ για κάθε $n \in \mathbb{N}$.
- (ii) Δείξτε ότι για κάθε $k, n \in \mathbb{N}$, αν $k < n$ τότε $Sk \leq n$.

Άσκηση 7. Αποδείξτε το Θεώρημα Αναδρομής (χωρίς παραμέτρους) με τη βοήθεια του Θεωρήματος Αναδρομής με παραμέτρους.

Άσκηση 8 (Ιδιαίτερα απαιτητική). Αποδείξτε το Θεώρημα Αναδρομής με παραμέτρους:

Θεωρούμε ένα σύστημα φυσικών αριθμών $(\mathbb{N}, 0, S)$ και μη κενά σύνολα E, Y . Τότε για κάθε συναρτήσεις $g : Y \rightarrow E$ και $h : E \times \mathbb{N} \times Y \rightarrow E$ υπάρχει μοναδική συνάρτηση $f : \mathbb{N} \times Y \rightarrow E$ έτσι ώστε

$$f(0, y) = g(y)$$
$$\text{και } f(Sn, y) = h(f(n, y), n, y)$$

για κάθε $n \in \mathbb{N}$ και $y \in Y$.

Υπόδειξη. Να εφαρμόσετε για κάθε $y \in Y$ το Θεώρημα Αναδρομής χωρίς παραμέτρους στα $E' = \mathbb{N} \times E$, $a_y = (0, g(y))$ και $h_y : E' \rightarrow E' : h_y(m, b) = (Sm, h(b, m, y))$.

Αν $\varphi_y : \mathbb{N} \rightarrow \mathbb{N} \times E$ είναι η συνάρτηση που προκύπτει από την εφαρμογή του Θεωρήματος Αναδρομής στα προηγούμενα, εξηγήστε γιατί ορίζεται η

$$\varphi : \mathbb{N} \times Y \rightarrow \mathbb{N} \times E : \varphi(n, y) = \varphi_y(n)$$

και θεωρήστε την $f : \mathbb{N} \times Y \rightarrow E : f(n, y) = \text{η δεύτερη συντεταγμένη του } \varphi(n, y)$.